

Pro	Komise pro rozvoj komunitní péče		
Přítomni	PhDr. Tomáš Klinecký, Mgr. Terezie Hradilková - Muchová, MUDr. Zdeněk Kalvach CSc., Jan Desenský, DiS, Ing. Alfred Richter, František Bradáč, DiS, Mgr. Pavla Baxová, Pavel Novák, Věra Bechyňová, DiS, Bc. Jan Kadlec		
Omluveni	RNDr. Dana Chrtková, CSc., Mgr. David Kocman, M.A. PhD		
Hosté	Mgr. Milena Johnová		
Věc	Zápis z jednání Komise pro rozvoj komunitní péče, které se konalo 17. 6. 2019 od 15,00 v budově MHMP, Mariánské náměstí 2, Praha 1, zasedací místnost 135		
Zpracovala	PhDr. Tereza Eichlerová	Počet stran 6	Datum 21. 6. 2019

Program jednání:

1. Úvodní slovo
2. příspěvek Mgr. Terezie Hradilkové - Muchové a iniciativy JDI, z.s.
3. Různé

1. **Úvodní slovo** předsedy komise PhDr. Tomáše Klineckého

Proběhlo schválení aktualizace Střednědobého plánu spočívající ve vytvoření Doplnkové sítě, která reaguje na priority Hlavního města Prahy v sociální oblasti a vztahuje se k programovému prohlášení Rady HMP. Doplnková síť obsahuje konkrétní kapacity, pro které by mělo být vypsané dotační řízení. Jedná se o prioritní úkoly: Podpora jednotlivců v bydlení, individuální podpora v bytech HMP, Podpora v bydlení rodin s dětmi přicházející z ubytoven a azylových domů a Podpora občanů s PAS s intenzivní podporou v bytech. Zajištění jednotlivých úkolů a nastavení konkrétních kapacit u konkrétních poskytovatelů bylo poptáváno a projednáno s poskytovateli sociálních služeb. V roce 2019 by měla být financována z rozpočtu HMP, v roce 2020 bychom byli rádi, aby byla podstatná část hrazená ze zdrojů ESF. V současné době se připravují dva projekty na financování z ESF, oba projekty jsou ve fázi projektového záměru.

Dotaz - Jan Desenský, DiS - Poskytovatelé zapojení do zajištění Doplnkové sítě potřebují vyjasnění, jakým způsobem bude zajištěno financování úkolů z Doplnkové sítě.

Odpověď - PhDr. Tomáš Klinecký – V brzké době proběhne setkání s poskytovateli, kde budou podrobně řešeny organizačně provozní a metodické detaily nastavení služeb.

Dotaz - František Bradáč, DiS. – Aktivita Doplnkové sítě jsou v pořádku, ale jak bude řešeno zajištění péče v bytech zvláštního určení? V současné době prakticky není dostupná okamžitá kapacita terénních péčovských služeb.

Odpověď - Mgr. Milena Johnová - Momentálně probíhá mapování situace kolem pečovatelské služby. Manželé Čtvrtníkovi představili městským částem projekt Transformace pečovatelské služby. Snahou je transformovat pečovatelské služby, tak, aby byly nepéčové úkony zajištěny jiným způsobem a pečovatelky měly volnější kapacity na péči samotnou. Další potřebné služby budou vznikat v průběhu příštího roku.

Dotaz - Mgr. Terezie Hradilková – Muchová – Rozvoz stravy je základní úkon dle zákona a zajištění stravy je základní potřeba.

Odpověď - PhDr. Tomáš Klinecký – Praha potřebuje volné kapacity na péči, rozvoz obědů, zajištění úklidu a nákupů, lze zajistit mimo pečovatelskou službu. Cílem není překlopit tyto úkony do komerční sféry, jde pouze o to, aby se tyto úkony zajišťovaly z jiných kapacit, než z úvazků přímé péče.

Bc. Jan Kadlec – Sociální služby nejsou ve svém nastavení pružné a je třeba dbát na to, aby transformace neohrozila klienty.

Dotaz – Pavel Novák – Jak je transformace pečovatelské služby daleko?

Odpověď - Mgr. Milena Johnová – proběhl seminář pro radní a vedoucí sociálních odborů jednotlivých městských částí, některé z nich by o transformaci měly na svých městských částech zájem. Další postup se momentálně řeší...

Dotaz - Mgr. Terezie Hradilková – Muchová - jak velké pečovatelské služby /na jak velkém území byly doposud pečovatelské služby transformovány.

Odpověď - Mgr. Milena Johnová – Bližší informace k projektu Transformace pečovatelské služby bude zaslán jako příloha zápisu.

František Bradáč, DiS. – Transformace je proces na roky, nestačí pouze doprovázení. Důležitá je také zajištění péče, která v současné době není pro byty zvláštního určení zajištěna dostatečně.

Odpověď - Mgr. Milena Johnová – Důležitá je koordinace péče a zmapování reálných možností.

Věra Bechyňová, DiS – Pro poskytovatele není snadné zvenku přijímat transformaci. Poskytovatel to musí vzít za své, tak, aby to pro něj neznamenal nejistotu, která by se promítla i

do poskytování služby samotné. Samotná myšlenka transformace nemusí být špatná, ale do praxe se musí uvádět opatrně.

Jan Desenský, DiS - I pro zabydlování osob bez domova bude po čase nezbytné zajistit odpovídající péčové služby, neboť služba poskytovaná registrovanou službou terénní programy má své zákonem dané podmínky a nelze jí dlouhodobě suplovat péčové služby.

MUDr. Zdeněk Kalvach – po určitou dobu bude nezbytné, aby pečovatelská služby zajišťovala paralelně oba modely péče. Původní i transformovaný, neboť ne všichni uživatelé pečovatelské služby potřebují zajištění komplexní péče.

Jan Desenský, DiS - Důležitá je síla komunity neformální péče. Není nezbytně nutné, aby veškerou péči zajišťovali pouze profesionálové.

2. Příspěvek Mgr. Terezie Hradilkové - Muchové a iniciativy JDI, z.s.–, prezentace je přílohou zápisu

V současné době se k zajištění potřebné péče primárně nabízí pobytová celoroční péče, často mimo původní komunitu a dochází tím k přerušení vztahů s původním prostředím, ztrácí přirozené vztahy i schopnost si takové vztahy vytvářet. Zejména pak v místech, kde je zařízení s kapacitou sto lůžek umístěno v obci s dvousetpadesáti obyvateli. V takovém prostředí komunitní život z podstaty věci probíhat nemůže. Lidem ve velkokapacitních zařízeních chybí soukromí, důstojnost, rodina, společnost, práce, vzdělání a možnost uplatnit základní lidská práva. Služba je stejná pro všechny, bez ohledu na individuální potřeby. Rozdíl mezi životním standardem v běžném prostředí a tím ve velkokapacitních zařízeních neustále narůstá, klienti jsou často ohroženi chudobou, jsou pasivní a demotivovaní.

Stávající nastavení pokrývá systém – Pokud klient nemá na úhradu a stává se pro zařízení dlužníkem. Majetek se na uhrazení pobytu použít nesmí, mzdy ano a dávky hmotné nouze nelze v těchto zařízeních uplatnit. Pokud klient nemá na úhradu a stává se pro zařízení dlužníkem. Nemá motivaci pracovat, pokud ví, že mu bude mzda krácena s ohledem na úhradu. Vyvolává to pocit dluhu a závislosti na tom zřízení.

Pavel Novák – Zřizovatel toto může ošetřit nastavením slev. Neziskové organizace to tak řeší např. u chráněného bydlení.

Mgr. Milena Johnová – Ústavní péče pokrývá životní situaci více, než je nezbytně nutné.

Samostatnou kapitolou jsou děti v domovech pro osoby se zdravotním postižením. Často jim chybí specializovaná péče, žijí společně s dospělými a nemají adekvátní a odbornou zdravotní

péči. Individualizovaná vzdělávací a výchovná péče je problematická. V příspěvkových organizacích HMP je v režimu celoroční pobytové služby cca 49 dětí.

Stejně tak seniorům umístovaným do velkokapacitních zařízení často chybí vazba na komunitu, na rodinu a zájmy a ztrácí původní bydlení. Zařízení pobytové péče se stávají byznysem. Kritéria komunitní služby stanovují jako optimální kapacitu do 30ti osob.

Bc. Jan Kadlec - Azylové domy jsou v kapacitě do 30ti lůžek neufinancovatelné.

Mgr. Terezie Hradilková – Muchová - Nad 30 lůžek je pozornost směřovaná převážně na materii toho zařízení. Ve stávajících zařízeních nepotřebují všichni péči 24/7, s vhodnou intenzivní podporou by často v zařízeních nebylo potřeba financovat nepřetržitý provoz v takovém objemu, v jakém se to děje v současné době.

Řešením je změna systému – deinstitucionalizace – jehož cílem je sociální začlenění, neboť klienti pobytových zařízení mají stejné potřeby, jako lidé zapojení do běžného života. Tato změna musí přijít systémově. Deinstitucionalizace nemá být odměnou pro ty nejschopnější. Naopak z ústavních zařízení by měli jako první odcházet ti nejkřehčí, kteří nemohou ústavnímu způsobu života čelit sami vlastními silami. Změna v poskytování služeb v pobytových zařízeních přímo souvisí se změnou profesních požadavků na poskytování sociálních služeb v 21. století. V této souvislosti je třeba posilovat síť komunitních služeb v kraji a jejich vzájemnou koordinaci. V současné době vyrůstá nová generace rodičů, která se o své postižené děti chce starat doma, tím narůstá potřeba zajištění kapacit respitních služeb.

3. Různé

Mgr. Milena Johnová - současné priority HMP:

Připravuje se stop stav v přijímání nových klientů do zařízení Domov se zvláštním režimem Tereziín, Domov Svojsice, Domov se zvláštním režimem Krásná Lípa. Až bude připravena strategie pro tato zařízení, budou následovat Domov Rudné u Nejdku a Integrované centrum pro osoby se zdravotním postižením Horní Poustevna.

Spolupráce s organizací LUMOS – analýza situací dětí v příspěvkových organizacích HMP a následná spolupráce s příslušnými pracovišti OSPOD. S tím souvisí i posílení náhradní rodinné péče v Praze a odlehčovacích služeb pro děti s postižením (prevence pro udržení dětí v rodinách) – transformace Dětského domova Charlotty Masarykové.

Zlepšení metodického vedení příspěvkových organizací, kde jsou umístěné děti.

Koordinace spolupráce s MČ, transformace pečovatelské služby.

Vytvoření Koncepce úspěšného stárnutí – nabízející účelné služby vytvářející ucelený systém. Rozvoj a zkvalitnění paliativní péče.

Vytvoření Souboru principů - co jsou komunitní služby a jak k nim přistupovat tak, aby zůstaly oddělené služby bydlení a péče.

Mgr. Terezie Hradilková – Muchová – Bylo by dobré neškálovat děti na ohrožené a postižené, protože postižené děti jsou automaticky i děti ohrožené.

Mgr. Pavla Baxová – pokud by se vytvářela metodika péče o děti v příspěvkových organizacích, bylo by vhodné přizvat zástupce odboru školství.

Pavel Novák – Dne 5. 6. 2019 proběhl rámci Reformy péče o duševní zdraví seminář na téma: Děti s potřebou podpory v oblasti duševního zdraví, kde započal proces mapování aktuální situace, a ve spolupráci zdravotního, sociálního a školského sektoru. V tuto chvíli je zjevné, že je nedostatek ambulantních psychiatrů, kteří by se mohli touto problematikou zabývat, často se děti dostanou do ústavní péče, jen u nedostatku ambulantních kapacit.

Věra Bechyňová, DiS. – Ze zkušenosti s analýzami Zlínského kraje na toto téma lze předpokládat, že HMP bude mít relativně vysoké procento umístěných dětí dle §6 Zákona 539/1999Sb., o sociálně-právní ochraně dětí mimo území HMP.

Diagnostika dětí není a nesmí být řešením problémů rodin. V současné době se často psychiatrizují se děti, pokud nefunguje rodina.

Dotaz - Bc. Jan Kadlec - Pokud bude v zařízeních DRZ stop stav, tak lze s ohledem na nedostatečně rozběhnutý systém transformace předpokládat, že to ohrozí potřebnou péči o osoby bez přístřeší, zejména v zimních měsících. Neboť na území HMP nejsou dostatečné kapacity pro osoby bez domova se zdravotními omezeními. Roste počet klientů ve věkové kategorii 65+. Na Azylový dům Záběhlice byl vyhlášen stop stav a přijímají se klienti podle aktuální situace.

Odpověď – Mgr. Milena Johnová - v současné době se chystá jednotný vstup do příspěvkových organizací HMP s propojením na městské části tak, aby bylo možné pracovat s žadateli. A je potřeba zmapovat rezervy v kapacitách zařízení HMP.

Jan Desenský, DiS - Chybí služba pro osoby bez domova a bez příjmu, kteří potřebují péčovou službu. V současné azylové domy suplují péčové služby pro tuto cílovou skupinu osob. Kapacity těchto služeb je nutné na území HMP vytvořit.

Dotaz - Ing. Alfred Richter – Chtěli bychom vytvořit studii, kolik stojí péče v pobytových zařízeních HMP včetně investic a analyzovat tyto náklady tak, abychom mohli navrhnout alternativní způsoby využití finančních prostředků.

Odpověď - Mgr. Milena Johnová – Ano, budeme mít o tuto analýzu zájem.

Odpověď - Bc. Jan Kadlec - Dle stávajících výpočtů je nejdražší člověk na ulici.

Věra Bechyňová, DiS – V současné době je již publikováno velké množství výstupů z transformačních a jiných, souvisejících projektů, tak by bylo dobré tato data využít, abychom zde nevytvářeli něco, co již existuje.

Přílohy zápisu:

Příloha č. 1 Prezentace – Mgr. Terezie Hradilkové-Muchové a iniciativy JDI, z.s.

Příloha č. 2 Projekt transformace pečovatelské služby

Příloha č. 3 Aktualizovaná verze Střednědobého plánu rozvoje sociálních služeb na území HMP pro období 2019 - 2021

Příští termín setkání Komise pro rozvoj komunitní péče bude stanoven.

Zapsala 21. 6. 2019: PhDr. Tereza Eichlerová, tajemnice komise

Ověřil 1. 7. 2019: PhDr. Tomáš Klinecký, předseda Komise pro rozvoj komunitní péče